

כז כסלו תש"פ

25.12.2019

ועדה מיוחדת לפי סעיף 44א. לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1976

לכבוד

המנהל הכללי

משרד הבריאות

המלצה לפי סעיף 44(א) לפקודת הרופאים

בעניין:

מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות, באמצעות בכ' לילך מהודר עו"ד מלשכת היועץ המשפטי, משרד התובע הראשי, משרד הבריאות ירושלים.

להלן: המבקש

נגד:

דר' ג'אודת בן אבו מוח [REDACTED] באמצעות בכ' עו"ד עופר דורון ועו"ד דניאל מלצר.

להלן: המשיב

1. נגד דר' ג'אודת בן אבו מוח, [REDACTED] (להלן: "הרופא"), הוגש כתב אישום ביום 30.10.2019 בביית משפט השלום בחדרה, בעבירה של מעשים מגונים – עבירה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

בכתב האישום נטען כי הינו רופא ילדים במקצועו, עבד בסניף קופת חולים "כללית" בבאקה אל גרביה כרופא ילדים וכרופא משפחה, וכן ניהל מרפאה פרטית. בתאריך 13.9.2017, הגיעה המתלוננת (להלן: "המתלוננת") למרפאה של המשיב לצורך בדיקה בפניו. לפי כתב האישום המשיב ביצע מעשה מגונה במתלוננת במהלך הבדיקה, ללא הסכמת המתלוננת, ולשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים. (מצ"ב כתב האישום).

2. מנכ"ל המשרד מינה ביום 18.11.2019 את חברי הוועדה הרשומים מטה, להיות ועדה מיוחדת לפי סעיף 44א. לפקודת הרופאים (נוסח חדש) התשל"ז-1976. (להלן: "הפקודה"). בתאריך 25.11.2019 מנכ"ל המשרד האריך את מתן החלטת הוועדה ב- 30 יום.

3. ההליך לפני הוועדה:

בתאריך 10.12.2019 התכנסה הוועדה לדון בתיק הנ"ל. להלן עיקר טיעוני באי כוח הצדדים:

4. טיעוני בכ' המבקש:

בכ' המבקש סקרה את עובדות כתב האישום, עמדה על מטרות סעיף 44א לפקודה. לעניין זה טענה כי מטרת סעיף זה היא: לתת מענה דחוף לשלב טרם הרשעתו של הנאשם (המשיב), לאחר הגשת כתב אישום בעבירה שיש עמה קלון, לשקול אמצעים משמעותיים מידיים. לעניין זה הגישה לוועדה מספר פסקי דין: ע"א 1838\07 דר' לאוניד אדז'רסקי, בש"א 458\91 דר' קאסם סמאחת, ע"ש 739\96 דר' יקירביץ. לטענתה יש סמכות לוועדה לדון בסעיף זה, עקב הגשת כתב אישום בעבירה שיש עמה קלון. כמו כן דנה בשיקולים שיש לתת את הדעת לעניין התליית רישונו או הגבלת עיסוקו של הרופא. ישנם שני שיקולים ערכיים מנוגדים. שיקול אחד האינטרס הציבורי והשני אינטרס הפרט. האיזון בין שני העקרונות תלוי בנסיבות המיוחדות של כל מקרה ומקרה. לטענתה, במקרה שלפנינו, מדובר בעבירת מין, שיש בה קלון, שביצע המשיב אגב טיפול במטופלת. יש כאן ניצול מעמד כאשר יחסי הכוחות ביניהם אינם שווים. קיים קשר בין העבירה שביצע לעבודתו כרופא, במרפאה של המשיב.

לטענתה לאור מעשיו החמורים של המשיב יש להגן על שלום הציבור, להעדיף את אינטרס הציבור על פני אינטרס הפרט של המשיב. כמו כן יש לשמור על תדמית המקצוע, כבוד המקצוע ואימון הציבור במקצוע. בעניין זה ראה ע"א 1065\09 דר' סאליס ספ"ה. לאור האמור מבקשת מהוועדה להמליץ להתלות את רישונו של המשיב לתקופה של ששה חודשים. לטענתה הפגיעה בחופש העיסוק של המשיב, בנסיבות המקרה, היא מידתית וכי לא תהיה פגיעה מוחלטת בחופש העיסוק שלו שכן יוכל להמשיך לעסוק בעבודות שונות למשל משרות ניהוליות שאינן דורשות בהכרח רישיון רופא.

5. טיעוני ב' המשיב:

ב' המשיב התייחס לסעיף 44א וטען כי המשמעות למעשה של הסעיף היא התליית הרישיון עד לסיום ההליך הפלילי. שכן משמסתיימת תקופת ההתליה לפי סעיף 44א ניתן להאריך לתקופה נוספת על פי סעיף 44ב, שכן ההליך הפלילי נמשך זמן רב, כך "שלא מדברים על ששה חודשים בלבד". לדבריו כתב האישום לא הוכח, ומתבקשת התלייה על סמך 4 סעיפים שלא נבדקו. לנקבל עומדת חזקת החפות, כתב האישום שגוי, והוא מתכוון להראות לוועדה את הפגמים שנפלו בו או חסרים בו, מי שמחליט על התליית רישיון, לא יכול לעשות זאת על בסיס כתב אישום בלבד, צריך לבחון את חומר הראיות ולפיקך על הוועדה לברר את הדברים. לעניין זה ציין מספר פסקי דין: דר' אילן הלוי, שם - ב"ש 458\91 גר' קאסם סמחאת, בעת"מ 1420\05 דר' מרסלו שפיץ. ב' המשיב המשיך לטעון בעניין זה, ואף הגדיל לטעון ואמר "הוועדה חייבת לקבל את העובדה שאני אעלה את הטענות...שכן הדברים שבכתב האישום הזויים". למרות הסברי הוועדה כי אין היא מתכוונת לפתוח את כתב האישום ולדון בעדויות וראיות הקשורות בו שכן אין בידה כלים מספיקים לנהל תיק פלילי, אין זה מתפקידה לעשות זאת, ואין היא באה בנעליו של בית המשפט שם צריך להתנהל דיון כזה. בהמשך נראה כי המשיב נוטה לקבל את בקשת הוועדה ואמר "עכשיו אני מבין ומסכים שעלולה להיות כאן בעיה כי אני לא מבקש מהוועדה הזו שתשב ותעבור על כל העדויות וככל הראיות שקיימות בתיק בזה,....והפנה טענות כלפי המבקש". (פרוטוקול מיום 10.12.2019 בעמ' 30). למרות הנאמר המשיך לטעון בעניין זה. למרות שהוועדה שבה והורתה לו להפסיק לטעון, המשיך והחל לדבר על עדויות וראיות שיש בידיו לגבי עובדות כתב האישום. לפיכך הוועדה יצאה להתיעצות והחליטה ברוח הדברים לעיל לא להתיר למשיב להמשיך לטעון לראיות ועדויות הקשורות להוכחת כתב האישום. (ראה החלטה בפרוטוקול הנ"ל בעמוד 36).

בהמשך התייחס לעניין חופש העיסוק והפנה לטיעונים שבכתב. טען לגבי חשיבות העיסוק של רופא, שאם יותלה רישיונו בתחילה לששה חודשים ולאחר מכן ההתליה תימשך עד לסיום ההליכים הפליליים יגרם לו נזק מקצועי וכלכלי רב. בהמשך טען כי אירוע שבכתב האישום הוא מ-13.9.2017 ורשויות המדינה ידעו על כך ולא נקטו הליכי התליה דחופה. "קופת חולים כללית" ידעה והמשיכה להעסיק את המשיב. ההשתהות היא לרעת המשיב. "היה צריך להגיש כתב אישום מהר ולהתלות לו את הרישיון ולא לחכות שנתיים". סעיף 44א נועד להיות אמצעי דחוף. על הוועדה לאזן בין האינטרסים השונים, גילו, עברו המקצועי שהוא ללא רבב. ב' המשיב הגיש לוועדה אסופה של מכתבי המלצה ועצומה של תושבי באקה אל גרביה. ביקש במקום התלייה להסתפק בלהגביל את רישיונו לעסוק אך ורק ברפואת ילדים בלוויית איש משפחה או איש צוות. בעניין זה הפנה להחלטה בעניינו של דר' בני שכטר. ב' המשיב הגיש לוועדה את טענותיו גם בכתב. ב' המבקש התנגדה להגשת הפרק הדין בתשתית הראייתית לכתב האישום סעיפים 30-56 לטיעונים שבכתב. (פרוטוקול בעמוד 31). הוועדה קיבלה את התנגדותה.

דברי המשיב:

המשיב דיבר על מצבו הנפשי הקשה בו הוא נתון בשל הפרשה בה הוא נאשם. ממשיך להיות מועסק בקופת חולים כללית. המטופלים אוהבים אותו ונותנים בו אימון. בן 60 וחולה לב.

7. דיון והמלצה:

על פי העובדות שבכתב האישום, בתאריך 13.9.2017 הגיעה המתלוננת לבדיקה בפני הנאשם (להלן: "המשיב") וזאת בתיאום עם המשיב, מאחר וחשה ברע וסבלה מכאבי בטן, שלשולים והכאות. לצורך ביצוע הבדיקה התיישבה המתלוננת על מיטת הטיפולים, שאז החל המשיב לבצע לחיצות על בטנה בעודה לבושה. בשלב מסוים ביקש המשיב מהמתלוננת לפתוח כפתור מכנסיה והיא עשתה כן ונשכבה. המשיב נגע בבטנה התחתונה של המתלוננת ובהמשך הכניס את ידו מתחת לתחתוניה, נגע באבר מינה ושאל אותה: "מה גילחת". לאחר מכן נגע המשיב בשדה הימני של המתלוננת, התקרב אליה וניסה לנשקה. אז היא קמה ממיטת הטיפולים וברחה לכיוון היציאה. בשלב זה קרא המשיב לעברה "אני צוחק איתך אני צוחק איתך". כל זאת, עשה המשיב ללא הסכמתה של המתלוננת, "ולשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים". במעשיו המתוארים ביצע המשיב במתלוננת "מעשים מגונים".

לעניין הקלון:

בעניין הקלון נפסק בבג"צ 11243/02 בעניין פייגלין ואח' נ.י"ר ועדת הבחירות ואח' :

"עבירה שיש עמה קלון היא עבירה שדבק במבצעה פגם מוסרי חמור, כאשר על טיבו של הפגם יש לעמוד בכל מקרה על פי הקשרם של דברים ושל מעשים".

בעניין הקלון נפסק בעש"מ 4/81 שלמה אוהיון נ' מדינת ישראל, פד"י ל"ה(4) כדלקמן:

"הקלון אינו נמדד, כמובן, לפי עצם מהותו, עפ"י אמות מידה משפטיות, כי מדובר במונח השאוב מתחום המוסר, אשר אומץ לתוך מערכת הנורמות המשפטיות. כפי שכבר הוזכר לעיל, ביהמ"ש או ביה"ד הם הקובעים אם דבק במעשה או במחדל פגם או פסול מוסרי, העולה כדי קלון, ואשר לו צריכה להיות השלכה על המסקנות המשמעתיות, אותן מסיקים כלפי מי שמשמש במשרה אשר עליו חלה הוראת החוק הספיציפית המכוונת את הדין המשמעותי".

בבג"צ 178/81 חאלד מחמוד נ' ווג'יה עבדל רחמן ואח' פד"י ל"ו(1) נאמר כדלקמן:

"הקביעה כי בעבירה מסוימת יש או אין קלון געשית עפ"י נסיבותיו של המקרה הפרטני הנדון לפני ביהמ"ש. על ביהמ"ש לבחון כל מקרה ומקרה, עפ"י נסיבותיו, אם העבירה שנעברה נגועה

בקלון. ביהמ"ש יעשה כן עפ"י מרמות שתהלומנה רמה נאותה של התנהגות מוסרית ואזרחית, ועם זאת תוך ראית הדברים בעיני המציאות ועפ"י הנסיבות המיוחדות של המקרה".

בעל"ע 3467\00 הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין נ. מיכאל צלטנר פ"ד נו 895 נאמר כדלקמן:

המייחד עבירות פליליות שיש עמן קלון מעבירות פליליות אחרות הוא הדופי המוסרי הנלווה להן. מוסג קלון ניזון מתפיסות מוסריות ומאמות מידה מוסריות הרווחות בחברה, ומשהוא דבק במעשיו של אדם הנמנה על מערכת תפקודית – מקצועית מסוימת, עולה השאלה איזו השפעה יש לכך על מידת כשירותו של אותו אדם להמשיך לעסוק בעיסוקו במסגרת אותה מערכת, ומה היא השלכת מעשי הקלון על תדמיתה ומעמדה של המערכת קולה בעיני הציבור"

הוועדה לאחר שיקול ולאור הפסיקה הנ"ל בעניין הקלון, בדעה כי מעשיו המיניים המתמשכים בגופה של המתלוננת בהם המשיב מואשם הינם מעשים מגונים שדבק בהם פגם מוסרי חמור ומעצם טיבן טבוע בהן קלון. הוועדה קובעת כי בעבירה של מעשים מגונים בה מואשם המשיב, שנעשו במהלך הבדיקה של המטופלת, שכללו הכנסת ידו מתחת לתחתוניה, נגיעה באיבר המין של המתלוננת, נגיעה בשדה הימיני, התקרבות אליה וניסה לנשקה ואמירה סקסיסטית, "מה גילחת" - יש בה קלון, והמעשים בהם מואשם המשיב מקיימים את "נסיבות העניין" הנדרש בסע' 44א. לפקודה - לעבירה שיש עמה קלון.

בפסק הדין הנ"ל של דר' לאוניד אדז'רסקי אומרת כבוד השופטת עדנה ארבל לעניין סעיף 44א. לפקודה:

"מטרתו של סעיף זה הינה לתת מענה לשלב טרם הרשעתו של הרופא ולאחר הגשת כתב אישום נגדו. בשלב זה מתעורר הצורך לעיתים להתלות או להגביל את רישיונו של הרופא מטעמים שבאינטרס הציבורי, זאת ועוד בטרם הרשעה בדון...בעניינים מעין אלה יש לבחון שני סוגי שיקולים מוגדרים: האחד עניינו באינטרס הציבורי, ובהבטחת שלום הציבור מפני קבלת טיפול רפואי על ידי אדם שיתכן ואינו ראוי ליתן אותו, והשני עניינו באינטרס הפרט – הרופא – שהגבלת או התלית רישיונו פוגעת בחופש העיסוק שלו ובחזקת החפות העומדת לו כל עוד לא הורשע. האיזון הוא תלוי נסיבות המקרה, ונלקחים בחשבון שיקולים שונים כגון חומרת העבירות ומהותן, הקשרן של העבירות לעבודתו הרפואית של הנאשם וקיומן של ראיות לכאורה, וזאת אל מול נסיבותיו האישיות השונות של הרופא".

בפסק הדין ע"ש 5061\05 יעקב לומקין נ. שר הבריאות, אומר כבוד השופט סולברג:

"מכלל סטיות מן השורה, שרופא עלול לסטות במהלך מילוי תפקידו, אין כמדומה סטייה חמורה מפגיעה מינית בחולה במהלך תפקידו הרפואי. לפגיעה שכזאת מתלוות מידות רעות לרוב: ניצול לרעה של התפקיד הרפואי, מקנה לרופא נגישות קלה לגופם של המטופל או המטופלת, הפרת אמונם של החולים הנפגעים, ביזויים והשפלתם".

מטרת סעיף 44א לתת פתרון ביניים, מנעתי, דחוף, עד לקיום ההליך לפי סעיף 41, (אם יורשע בהליך פלילי), דיון בקובלנה ועד להחלטת השר. ההתליה המרבית לפי סעיף זה היא לששה חודשים. לפיכך דוחה הוועדה את טענותיו של המשיב לפיה ההתליה זו תימשך עד סיום ההליך הפלילי, כפי שטוען המשיב "זה רלוונטי כדי להבין שאנחנו לא עוסקים ב-ששה חודשים. אנו עוסקים למעשה עד תום ההליך הפלילי" (ראה פרוטוקול בעמוד 18-19). כאמור, סמכות הוועדה לפסוק עד ששה חודשי התליה בלבד. הסמכות לדון בסעיף זה קמה רק לאחר הגשת כתב אישום בעבירה שיש עמה קלון. הצעת המשיב לדון לפי סעיף 44א בחלופה אחרת של "התנהגות שאינה הולמת ולא לחכות לכתב אישום – אינה קיימת בסעיף 44א.

ידיעה מוקדמת של רשויות המדינה, לרבות המשיב, אינה רלבנטית כל עוד לא הוגש כתב אישום כנדרש בסעיף 44א.

במהלך הדיון דרש המשיב, כמה וכמה פעמים, להביא ראיות לעניין כתב האישום וביקש מהוועדה לבחון אותם. למרות הסברי הוועדה כי אין היא מתכוונת לפתוח את כתב האישום ולדון בעדויות ובראיות הקשורות בו שכן אין בידה כלים מספיקים לנהל תיק פלילי, כי זה מה שמבוקש למעשה, אין זה מתפקידה לעשות זאת, ואין היא באה בנעליו של בית המשפט שם צריך להתנהל דיון כזה. בהמשך נראה כי המשיב נוטה לקבל את בקשת הוועדה ואמר "עכשיו אני מבין ומסכים שעלולה להיות כאן בעיה כי אני לא מבקש מהוועדה הזו שתשב ותעבור על כל העדויות וכל הראיות שקיימות בתיק בזה,.... והפנה טענות כלפי המבקש". (פרוטוקול מיום 10.12.2019 בעמ' 30).

למרות הנאמר המשיך המשיב לטעון בעניין זה, למרות שהוועדה שבה והורתה לו להפסיק לטעון, המשיך, דבר שאינו מכובד ואינו מקובל בדיון משפטי, והחל לדבר על עדויות וראיות לכאורה שיש בידו לגבי עובדות כתב האישום. לפיכך הוועדה יצאה להתייעצות והחליטה ברוח הדברים לעיל, לא הענות לבקשת המשיב. (ראה החלטה בפרוטוקול הנ"ל בעמוד 36). בחינת הראיות והעדויות הייתה הופכת את ההליך לדיון פלילי שהיה יכול לארוך זמן רב, אולי שנים, ובכך הייתה מתאינת מטרת דחיפות הדיון שבסעיף 44א.

מה שעומד לדיון מבחינה ראייתית, כנדרש על סעיף 44א, הוא הגשת כתב אישום בעבירה שיש עמה קלון. כתב אישום הוגש ע"י הפרקליטות מחוז חיפה-פלילי על בסיס ראיות שהיו בידה. הוועדה דוחה את התייחסותו של המשיב לגבי כתב האישום "... הוסמך (צריך להיות כנראה הוגש י"ח) כתב אישום שלא הוכח, שלא נבדק, שלא נעשתה עבודה שיפוטית, גם כן עבודה של פרקליט או של פרקליטות, שעורך דין... קיבל את חומר הראיות שחקרה המשטרה שאוספת ראיות, והחליט להגיש כתב אישום". (ראה פרוטוקול בעמוד 21-22). גם לדבריו המשטרה חקרה אספה ראיות והתקבלה החלטה ע"י הפרקליטות להגיש כתב אישום.

המשיב ביקש לתמוך את דבריו ב- עתמ 1420\05 דר' מרסלו שפיץ לעניין בדיקת ראיות שבכתב האישום: שם מדובר על הארכת התליה לפי סעיף 44ב. המשיב, מנכ"ל משרד הבריאות קיבל את

המלצת להתלות את רישיונו של המערער לתקופה של ששה חודשים לפי סעיף 44א, ולאחר מכן לתקופה נוספת של ששה חודשים לפי סעיף 44ב (ביהמ"ש דחה ערעורים בעניין). הוועדה התכנסה שוב והפעם המליצה שלא להתלות את הרישיון אלא לאפשר לרופא לשוב לעבודתו בתנאים מסוימים. מנכ"ל המשרד לא קיבל את ההמלצה והתלה את הרישיון עד לסיום ההליך הפלילי. ביהמ"ש המחוזי דחה את ערעור המערער. ביהמ"ש העליון קיבל את הערעור והורה על ביטול החלטת המנכ"ל להתלות את הרישיון והורה להגביל את עיסוקו. ביהמ"ש ציין כי החלטת המנכ"ל מתבססת על עצם הגשת כתב האישום מבלי שהוא בחן את חומר הראיות.

פסק דין זה וההחלטה בו שונה מהמקרה שלפנינו. מקרה זה דן בסעיף 44ב ולא בסעיף 44א, הגם שההחלטות לפי סעיף 44א התקבלו. בעת בדין בפעם השלישית, שלא כבמקרה שלפנינו, היו בפני מקבל ההחלטה נתונים מהותיים לפיהם "המערער זוכה מהאישום השני המיוחס לו במשפט הפלילי... ולאור זיכוי ביקש לבחון את המשך התלייתו" למרות זאת המנכ"ל המשיך את התליית הרישיון, על סמך כתב האישום, עד סיום ההליך הפלילי למרות שהיו לפניו ראיות חדשות. שלא כבמקרה שלפנינו, אין בידי הוועדה כל ראיות למעט כתב האישום בעבירה שיש בה קלון, כנדרש על פי סעיף 44א.

לעניין זה יש להוסיף דברים שנאמרו ב-ע"ש 96739 דר' ולדמיר: "בין הוראות ההשעיה השונות יש הבדלים אחדים, אך הדומה הוא שאין בדרשת ודאות כדי להפעיל את הסמכות. ודאות אינה יכולה להתגבש בלי חקירה ודרישה מעמיקות. בירור כזה נערך בהליכי משמעת הרגילים, או בהליכים פליליים. לעיתים האינטרסים שעל הפרק והנסיבות אינם מאפשרים המתנה, ומתחייב אמצעי דחוף. אמצעי דחוף זה הוא זמני, עד שיושלם הבירור המעמיק. אמצעי זה הוא בבחינת "עזרא ראשונה" לציבור. מכאן גם הגבלת זמן פעולת הוועדה לארבעה עשר יום... ההתליה באה רק בהתמלא דרישות מסוימות, השונות כאמור מחוק לחוק, אך אין הן עולות כדי הכרעה וודאית".

8. לעניין אמצעי המשמעת:

לפני הוועדה מונח כתב אישום חמור נגד רופא ילדים ומשפחה, בעבירה של "מעשים מגונים" המתאר מעשים נלוזים ומחפירים במטופלת, שכללו: הכנסת ידו מתחת לתחתוניה, נגיעה באבר המין של המטופלת ושאל אותה "מה גילחת", נגיעה בשדה הימני, התקרב אליה וניסה לנשקה, ואמירה סקסיסטית "מה גילחת" - ללא הסכמתה של המטופלת, כל זאת במהלך בדיקת המטופלת. - "ולשם סיפוק או וביזוי מיניים.

בע"פ 7066,6859/93, מדינת ישראל נ' קדרון, אומר כבוד השופט א.מצא:

"זולת הפגיעה במתלוננות, שצנעתן הופרה וכבודן נרמס, פגעו מעשיו של המערער גם במקצוע הרפואה. יכולתם של רופאים לבצע בחוליהם טיפולים המחייבים פלישה לצנעת גופם של

המטופלים, מותנית באימון הבלתי מסויג שבידי כל אדם לרחוש לכל רופא. וביצוע עבירות מהסוג שביצע המערער במטופלותיו, בשעת ואגב הטיפול הרפואי, פוגע באמון זה כערך כללי ומקובל".

בע"א 4227/94 קאס סמאחה נ' שר הבריאות אומר כבוד השופט א.מצא:

"...רופא שבמהלך טיפולו בחולה עושה בחולה מעשה מיני פוגע פגיעה חמורה לא רק בקורבן המעשה, אלא גם במקצוע הרפואה."...אין כמדומה סטייה חמורה מפגיעה מינית בחולה במהלך הטיפול הרפואי".

לענין חומרת העבירה של "מעשה מגונה" ראה גם ע"א 50/91 דר' אדגר סבין נ' שר הבריאות.

בע"א 10979/04 ד"ר ליבין לאור נ' שר הבריאות אומרת כבוד השופטת א.חיות כדלקמן:

"השיקול המרכזי בהליכים משמעותיים שבנידון הינו השיקול של ההגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אימון הציבור ברופאים. לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעברייני המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו אם בכלל".

בעש"א 1065\09 דר' סלים ספיה נ.מנכ"ל משרד הבריאות נאמר:

"האינטרס הציבורי אינו מתמצה בהגנה על בריאות המטופלים כתוצאה מטיפול רשלני או בלתי מקצועי של הרופא, הנאשם. לצורך התלייה או הגבלת רישונו של רופא אין צורך להצביע על סכנה קונקרטית הנשקפת מהרופא הנאשם. האינטרס הציבורי בא לידי ביטוי ברצון לשמור על תדמית המקצוע, ניקיונו מכל דבר פלילי, כבודו ואימון הציבור בו".

חזקת החפות:

הוועדה שקלה את עניין חזקת החפות העומדת לזכותו של המשיב. יחד עם זאת, כאמור בפסיקה: המשפט אינו מגן על מלוא היקפו שלחופש העיסוק. כנגד חופש העיסוק עומדים ערכים אחרים אשר גם עליהם מבקש המשפט להגן" (ראה החלטה בעניין דר' יקירביץ). "קיימת במקרים מסוימים הסמכות לפגוע בחזקת החפות גם טרם הרשעה למשל מעצר או כמו בענייני התליית רישיון...קיימים מספר אינטרסים שמטים את כפות המאזניים לכיוון השמירה על חזקת החפות, למשל: משך הזמן שעבר מאז הגשת כתב האישום (שלוש שנים), זיכוי המערער מאחד מסעיפי האישום, עיסוק המערער הוגבל בכל מקרה". (ראה החלטה בעניין דר' שפיץ לעיל).

במקרה שלפנינו לא התקיימו הפרמטרים הנ"ל. כדוגמא משך הזמן מאז הגשת כתב האישום ועד לדיון על פי סעיף 44א היה כחודש בלבד. לאחר שיקול נסיבות המקרה החמורים, כמתואר לעיל, הוועדה בדעה כי קמה בידה הסמכות "לפגוע בחזקת חפות" המשיב ולדון בעניינו בהתאם לסעיף 44א.

חופש העיסוק:

הוועדה שקלה גם את נושא "חופש העיסוק" של המשיב שעלול להיפגע במידה ויתלה רישיונו. לעומת פגיעה מידתית שתחול במקרה בו יתלה רישיונו לתקופה מרבית של ששה חודשים, עומד אינטרס הציבור, הצורך להגנת הציבור ושלומו מול רופא שסרח בעבירה פלילית חמורה, שיש עמה קלון, הקשורה בטיפולו בחולה, דבר המעלה ספק באשר לכשירותו המקצועית והתאמתו לתפקידיו המקצועיים. הוועדה דוחה את טענתו של ב"כ המשיב לעניין פגיעה בחופש העיסוק לפיו המשיב "ישב בבית שנים... הוא בן שישים, הליך פלילי לוקח שנתיים, לוקח שלוש שנים מתי הוא יחזור בגיל 64? 65 וחצי? מתי שיחזור מי יקבל אותו לעבודה". אין זה מעניינה של הוועדה לקחת בחשבון מועדים בלתי רלוונטיים אלו, הקשורים להליך הפלילי, שכן סמכותה מוגבלת, על פי סעיף 44א, לתקופת התלייה מרבית של ששה חודשים.

לדין בפני הוועדה עומדים שני שיקולים ערכיים מגדים. מצד אחד עומדת השמירה על אינטרס הציבור, שלא יטעה ויזקק לשרותיו של רופא שהוגש נגדו כתב אישום, בעבירה, שיש עמה קלון, של מעשים מגונים, שנעשו במטופלת במהלך בדיקה, ומצד שני, השמירה על זכותו של הרופא שלא לפגוע בו ולהסב לו נזק מקצועי וכלכלי, קודם שהתברר דינו בערכאות הפליליות. זאת כאשר איזון בין השיקולים ואופן יישומם תלויים בנסיבות המקרה, במידת החומרה של העבירות.

הוועדה בדעה כי לנוכח נסיבות המקרה ומעשיו החמורים, כמתואר לעיל, יש לתת משקל יתר לאינטרס הציבור ולשלמו.

הוועדה רואה בחומרה יתרה את התנהגותו של הרופא, התנהגות הפוגעת בתדמיתו ובכבודו של מקצוע הרפואה ובאימון הציבור ברופאים. במעשיו החמורים יש בהם כדי לפגוע בצורה קשה בערכי היסוד של מקצוע הרפואה. במעשיו פגע בכבודו של המטופלת ובצנעת הפרט שלה. כפי שקבעה הוועדה מדובר במעשים שדבק בהם פגם מוסרי חמור ויש בהם קלון ומעלים ספק בדבר הגינותו של המשיב כנדרש בפקודת הרופאים, ועל מידת כשירותו להמשיך ולעסוק בעיסוקו. לאור זאת הוועדה סבורה כי יש להעדיף את אינטרס הציבור על פני האינטרס של המשיב, ולפיכך יש לנקוט בהליך מחמיר על מנת להגן על ציבור המטופלים.

הוועדה שקלה אם ניתן להסתפק באמצעי של "הגבלת תחומי עיסוקו" של המשיב, על פי הצעתו של ב"כ המשיב, לפיה "ניתן להסתפק בלהגביל את רישיונו של המשיב לעסוק אך ורק ברפואת ילדים...". אולם במסמך מיום 27.11.2019 מטעם "קופת חולים כללית" למשיב, אותו הגיש ב"כ המשיב, נכתב כי: במסגרת שימוע שנעשה למשיב, הודע לו כי "החל מ- 17.11.2019 סיימת את עבודתך כרופא ילדים במרפאת בקה ושובצת לעבודה כרופא ביחידת המסר...".

ב"כ המבקש התנגדה לבקשה.

בכל המשיב ביקש לקחת כדוגמא את אשר נפסק בענין דר' שכטר, בגין עבירות של איחס ומעשה מגונה, בהחלטה מיום 5.9.2016. שם אומנם החליטה הוועדה להגביל את עיסוקו של הרופא שכן שם נטען כי "המעשים שעשה הרופא מתחייבים מדרך הטיפול והפרקטיקה הטיפולית אותן העניק למטופלות, בהיותו רופא משים, גניקולוג וסקסולוג, שבאו בתלונה של כאבים בעת קיום יחסי מין". נסיבות אלו ואחרות הביאו הוועדה להחלטה להמליץ להגביל את עיסוקו ולא להתלות את רישומו. המנכ"ל קיבל את המלצת הוועדה. נסיבות מקרה זה אינן דומות למקרה שבפנינו, מכאן שאין כל מקום להקיש ממקרה זה למקרה שבפנינו.

לאור האמור לעיל, חומרת המעשים המתוארים בכתב האישום, כשמדובר בביצוע מעשים פליליים חמורים, שקלון דבק בהם, שנעשו תוך כדי ובמהלך הטיפול בחולה, הוועדה סבורה, כי בשל כל אלה, והצורך להגן על שלום הציבור- לא ניתן שאין זה ראוי להסתפק ב"הגבלת תחומי עיסוקו" של המשיב

בהחלטות שהתקבלו לאחרונה, לפי סעיף 44א, במקרים דומים למקרה שבפנינו, התלה רישונו של רופאים לששה חודשים. ראה החלטה מיום 30.10.2019 בעניינם של דר' אליאס חורי. החלטה מיום 11.12.2019 בעניינם של דר' באסם חדאד.

לאור כל האמור לעיל, ובמכלול השיקולים, הוועדה ממליצה בפני כבוד המנהל להתלות את רישונו של המשיב לתקופה של ששה חודשים.

ד"ר חן סלע
ממונה במיילדות וגניקולוגיה
מ.ר. 34182 מ.ר. 28185
מרכז רפואי שפירא צדק

ד"ר חן סלע, חתם

26/12/19

ד"ר יורם ליטוין, יו"ר

(-)

נציג היועמ"ש לממשלה